

ZAKON O ELEKTRONSKOJ UPRAVI

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Državni organi, organi državne uprave, državne agencije, državni fondovi i drugi nosioci javnih ovlaštenja (u daljem tekstu: organi) u vršenju poslova iz svoje nadležnosti, prilikom prijema, razmjene, obrade, dostavljanja i objavljivanja podataka, podnesaka, akata i drugih dokumenata i drugih vidova komunikacije sa građanima, privrednim drugovima, drugim pravnim licima i preduzetnicima, kao i u međusobnoj komunikaciji koriste informaciono-komunikacione tehnologije u skladu sa ovim zakonom (u daljem tekstu: elektronska uprava).

Primjena

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se i na organe lokalne samouprave, organe lokalne uprave, posebne i javne službe u smislu zakona kojim se uređuje lokalna samouprava, nezavisna i regulatorna tijela koja nijesu obuhvaćena članom 1 ovog zakona, pravna i fizička lica koja vrše javna ovlaštenja (u daljem tekstu: drugi subjekti) kad u vršenju poslova iz svoje nadležnosti koriste informaciono-komunikacione tehnologije.

Način funkcionisanja elektronske uprave

Član 3

Elektronska uprava funkcioniše preko jedinstvenog informacionog sistema organa (u daljem tekstu: jedinstveni informacioni sistem), informaciono-komunikacione mreže organa (u daljem tekstu: informaciono komunikaciona mreža) i sistema za elektronsku razmjenu podataka, kao i preko informacionih sistema koje uspostavljaju organi i drugi subjekti.

Izuzeci od primjene

Član 4

Ovaj zakon ne odnosi se na prijem, razmjenu, obradu i objavljivanje podataka i dokumenata označenih stepenom tajnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka, na informacione sisteme za potrebe izdavanja javnih isprava na osnovu kojih se može utvrditi identitet lica, prikupljanja i obrade podataka u postupku međunarodne i privremene zaštite stranaca, zaštite od prirodnih nepogoda i drugih nesreća, vršenja policijskih, obavještajno-bezbjednosnih i vanjskih poslova, poslova odbrane, kao i prevencije i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Zabrana diskriminacije

Član 5

Svako ima pravo da koristi uslugu elektronske uprave, na jednak način i pod jednakim uslovima, u skladu sa ovim zakonom.

Usluga elektronske uprave pruža se na način koji obezbjeđuje pristup i korištenje te usluge licima sa invaliditetom, bez tehničkih, audio-vizuelnih, semantičkih i jezičkih ograničenja.

Primjena drugih propisa

Član 6

Na elektronsku upravu primjenjuju se propisi kojima se uređuju elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina, informaciona bezbjednost i zaštita podataka o ličnosti.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 7

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 8

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **usluga elektronske uprave** je postupanje organa i drugih subjekata prema korisniku, drugom organu ili drugom subjektu, prilikom prijema, razmjene, obrade, dostavljanja ili objavljivanja podataka, podnesaka, akata i drugih dokumenata ili drugih vidova komunikacije iz okvira svoje nadležnosti, korištenjem informaciono-komunikacionih tehnologija;
- 2) **korisnik** je građanin, privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik, kao i organ odnosno drugi subjekat koji koristi uslugu elektronske uprave;
- 3) **informacioni sistem** je integrisani skup informaciono-komunikacionih tehnologija, neophodnih za sakupljanje, snimanje, čuvanje, obradu i prenošenje podataka i dokumenata u elektronskom obliku;
- 4) **internet stranica** je službena internet stranica organa i drugog subjekta na kojoj se objavljuju informacije o radu tog organa, odnosno subjekta;
- 5) **portabilnost** je mogućnost korištenja informacionog sistema na različitim informacionim platformama;
- 6) **responzivnost** je funkcionalnost informacionog sistema da se automatski prilagodi uređaju korisnika putem koga mu se pristupa;
- 7) **otvoreni format** je format dokumenta koji je nezavisan od korištene informacione platforme i dostupan javnosti bez ograničenja koje bi spriječilo ponovnu upotrebu podataka;

- 8) **nacionalni domen** je najviši domen u hijerarhiji sistema globalnih domena po dvoslovnom kodu sadržanom u ISO 3166-1 standardu za Crnu Goru, pod nazivom *Améó*, u skladu sa odlukom međunarodne organizacije za dodjeljivanje imena i brojeva (ICNN) od 11. septembra 2007. godine;
- 9) **aktivni direktorijum organa državne uprave** je skup informaciono-komunikacionih tehnologija koji pruža podatke o korisničkim nalogima, prihvata i razrješava sve zahtjeve za autentifikacijom na mreži, sprovodi sigurnosne politike i kontroliše pristup svim resursima;
- 10) **podnesak u elektronskom obliku** je zahtjev, predlog, prijava, molba, žalba, predstavka, prigovor i drugi podnesak kojima se stranka obrađuje organu ili drugom subjektu u elektronskom obliku;
- 11) **akt u elektronskom obliku** je svako pismo kojim se pokreće, dopunjava, mijenja, prekida ili završava neka službena radnja organa ili drugog subjekta u elektronskom obliku;
- 12) **elektronska identifikacija** je postupak korištenja ličnih identifikacionih podataka (skup podataka u elektronskom obliku koji omogućavaju da se utvrdi identitet korisnika) u elektronskom obliku koji na jedinstven način predstavljaju korisnika;
- 13) **autentifikacija** je elektronski postupak koji omogućava potvrđivanje elektronske identifikacije ili porijekla i integriteta podataka u elektronskom obliku.

II. INFRASTRUKTURA ELEKTRONSKE UPRAVE

Jedinstveni informacioni sistem

Član 9

Radi pružanja usluga elektronske uprave preko jedinstvenog informacionog sistema, organ je dužan da obezbijedi tehnike i druge uslove za korištenje tog sistema, kao i uslove portabilnosti i responzivnosti.

Drugi subjekat može da pruža usluge elektronske uprave preko jedinstvenog informacionog sistema ako ispunjava tehnike i druge uslove za korištenje tog sistema.

Tehnike i druge uslove za korištenje jedinstvenog informacionog sistema, kao i uslove portabilnosti i responzivnosti propisuje organ državne uprave nadležan za razvoj informacionog društva i elektronske uprave (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Sastavni dijelovi jedinstvenog informacionog sistema

Član 10

Jedinstveni informacioni sistem čine:

- objekat, odnosno prostor koji ispunjava uslove za smještaj i funkcionisanje računarske i komunikacione opreme, u skladu sa međunarodnim standardima (data centar);
- objekat, odnosno prostor u kojem se postavljaju rezervni računarski sistemi i prateća oprema u cilju obezbjeđenja kontinuiteta rada i eliminisanja mogućnosti gubitka podataka u slučaju incidentnih situacija, koji ispunjava uslove za smještaj i funkcionisanje računarske i komunikacione opreme, u skladu sa međunarodnim standardima (disaster recovery centar);

- informaciono-komunikaciona infrastruktura koju čini skup informaciono-komunikacionih tehnologija potrebnih za rad jedinstvenog informacionog sistema;
- dijeljeni infrastrukturni sistemi koji se sastoje od sistemski implementiranih računarskih programa;
- dijeljeni aplikativni sistemi koji se sastoje od namjenski razvijenih računarskih programa za poslovne funkcije;
- dijeljeni internet sistemi koji se sastoje od namjenski razvijenih računarskih programa za pružanje usluga na internetu.

Sastavni dijelovi jedinstvenog informacionog sistema iz stava 1 ovog člana funkcionalno su povezani i čine jedinstvenu cjelinu.

Uslove koje moraju da ispunjavaju objekti, odnosno prostori iz stava 1 al. 1 i 2 ovog člana, kao i druga pitanja od značaja za funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema propisuje Ministarstvo.

Upravljanje jedinstvenim informacionim sistemom

Član 11

Jedinstveni informacioni sistem uspostavlja i njime upravlja Ministarstvo.

Ministarstvo jedinstvenim informacionim sistemom upravlja u skladu sa međunarodnim standardima iz oblasti upravljanja projektima, procesima, informacionom bezbjednošću, operativnim rizicima, kontinuitetom poslovanja i drugim vidovima upravljanja.

Ministarstvo razvija i unapređuje jedinstveni informacioni sistem u skladu sa međunarodnim standardima oblasti razvoja i unapređenja informacionih sistema.

Način upravljanja jedinstvenim informacionim sistemom, razvoja i unapređenja jedinstvenog informacionog sistema propisuje Ministarstvo.

Elektronska identifikacija i autentifikacija korisnika

Član 12

Elektronska identifikacija i autentifikacija korisnika vrši se preko jedinstvenog informacionog sistema, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska identifikacija i elektronski potpis.

Radi identifikacije i autentifikacije korisnika, Ministarstvo koristi podatke o ličnosti pristupom elektronskim registrima iz člana 19 ovog zakona.

Način korišćenja jedinstvenog informacionog sistema

Član 13

Radi korišćenja jedinstvenog informacionog sistema organ, odnosno drugi subjekat podnosi Ministarstvu zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uslova iz člana 9 ovog zakona, na propisanom obrascu.

Kad utvrdi da su ispunjeni uslovi iz člana 9 ovog zakona, Ministarstvo organu, odnosno drugom subjektu daje saglasnost za korišćenje jedinstvenog informacionog sistema.

Organ, odnosno drugi subjekat koji ispunjava uslove iz člana 9 ovog zakona Ministarstvu podnosi prijavu za korigljenje jedinstvenog informacionog sistema za zaposlenog, na propisanom obrascu.

U slućaju da zaposlenom iz stava 3 ovog člana prestane radni odnos organ, odnosno drugi subjekat o tome obavjećtava Ministarstvo, odmah po prestanku radnog odnosa, podnoćenjem odjave na propisanom obrascu.

Izgled i sadrćhaj obrasca iz stava 1 ovog člana, naćin utvrćivanja ispunjenosti uslova iz člana 9 ovog zakona, kao i izgled i sadrćhaj obrazaca iz st. 3 i 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Prućanje usluga elektronske uprave preko informacionog sistema organa

Ćlan 14

Ako je to neophodno zbog prirode poslova iz nadlećnosti organa, razloga bezbjednosti ili drugih opravdanih razloga, usluge elektronske uprave organ moće prućati preko informacionog sistema koji sam uspostavlja, uz saglasnost Ministarstva.

Zahtjev za davanje saglasnosti iz stava 1 ovog člana podnosi se Ministarstvu, prije uspostavljanja, odnosno unaprećenja informacionog sistema, na propisanom obrascu.

Saglasnost iz stava 1 ovog člana Ministarstvo daje u roku od 20 dana od dana dostavljanja zahtjeva iz stava 2 ovog člana.

Izgled i sadrćhaj obrasca iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Standardi pristupaćnosti

Ćlan 15

Kad se usluge elektronske uprave prućaju preko jedinstvenog informacionog sistema, Ministarstvo obezbjećuje da taj sistem ispunjava standarde pristupaćnosti, a naroćito licima sa invaliditetom.

Ako organ i drugi subjekat usluge elektronske uprave pruća preko informacionog sistema koji sam uspostavlja dućan je, da obezbijedi da taj informacioni sistem ispuni standarde iz stava 1 ovog člana.

Standarde pristupaćnosti iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Portabilnost i responzivnost

Ćlan 16

Organ koji pruća usluge elektronske uprave preko informacionog sistema iz člana 14 stav 1 ovog zakona, kao i drugi subjekat koji usluge elektronske uprave pruća preko informacionog sistema koji sam uspostavlja obezbjećuje da taj informacioni sistem ispunjava uslove portabilnosti i responzivnosti u skladu sa ćlanom 11 stav 3 ovog zakona.

Uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Informaciono-komunikaciona mreća organa

Ćlan 17

Organ ostvaruje pristup jedinstvenom informacionom sistemu korigljenjem

informaciono-komunikacione mreže.

Drugi subjekat može da koristi informaciono-komunikacionu mrežu uz saglasnost Ministarstva, ako ispunjava tehničke i druge uslove za njeno korišćenje.

Drugi subjekat koji ne može da obezbijedi tehničke i druge uslove za korišćenje informaciono-komunikacione mreže, pristup jedinstvenom informacionom sistemu može da ostvari putem interneta.

Informaciono-komunikacionom mrežom upravlja Ministarstvo.

Radi korišćenja informaciono-komunikacione mreže organ podnosi Ministarstvu zahtjev, na propisanom obrascu.

Radi davanja saglasnosti iz stava 2 ovog člana drugi subjekat podnosi Ministarstvu zahtjev, na propisanom obrascu.

Saglasnost iz stava 2 ovog člana Ministarstvo daje u roku od 20 dana od dana dostavljanja zahtjeva iz stava 6 ovog člana.

Organu koji podnese zahtjev iz stava 5 ovog člana, odnosno drugom subjektu koji dobije saglasnost iz stava 2 ovog člana Ministarstvo omogućava korišćenje informaciono-komunikacione mreže.

Tehničke i druge uslove iz stava 2 ovog člana, način upravljanja informaciono-komunikacionom mrežom, izgled i sadržaj obrazaca iz st. 5 i 6 ovog člana, kao i druga pitanja od značaja za funkcionisanje informaciono-komunikacione mreže propisuje Vlada.

Domen organa

Član 18

Organ, odnosno drugi subjekat otvara svoj domen ispod nacionalnog domena.

Domen organa, odnosno drugog subjekta je domen koji identifikuje organ, odnosno drugi subjekat kao jedinstvenu administrativno-tehničku cjelinu.

Domen organa državne uprave je gov.meo.

Organ državne uprave dužan je da Ministarstvu podnese zahtjev za dodjeljivanje poddomena ispod domena organa državne uprave, u čijem nazivu je određen naziv tog organa državne uprave, na propisanom obrascu.

Ministarstvo, u roku od tri dana od dana dostavljanja zahtjeva iz stava 4 ovog člana, dodjeljuje poddomen ispod domena gov.meo i otvara nalog na aktivnom direktorijumu organa državne uprave.

Ministarstvo upravlja domenom gov.meo i vodi evidenciju dodijeljenih poddomena.

U slučaju promjene organizacije i nadležnosti organa državne uprave, Ministarstvo može suspendovati ili ukinuti nalog na aktivnom direktorijumu organa državne uprave.

Način otvaranja, suspendovanja i ukidanja naloga na aktivnom direktorijumu organa državne uprave propisuje Ministarstvo.

Jedinstveni sistem za elektronsku razmjenu podataka

Član 19

Organi koji registre i evidencije iz okvira svoje nadležnosti vode u elektronskoj formi (u daljem tekstu: elektronski registar) i upravljaju svojim informacionim sistemima dužni su da podatke iz elektronskih registara i informacionih sistema razmjenjuju preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka.

Radi razmjene podataka, u smislu stava 1 ovog člana, organi su dužni da obezbijede tehničke uslove i sigurnosne standarde za pristup jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka.

Drugi subjekti koji vode elektronske registre i upravljaju svojim informacionim sistemima mogu razmjenjivati podatke iz elektronskih registara i informacionih sistema preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka ako ispunjavaju tehničke uslove i sigurnosne standarde iz stava 2 ovog člana.

Organ, odnosno drugi subjekat Ministarstvu podnosi zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uslova i standarda iz st. 2 i 3 ovog člana, na propisanom obrascu.

Kad utvrdi da su ispunjeni uslovi i standardi iz st. 2 i 3 ovog člana, Ministarstvo organu, odnosno drugom subjektu odobrava rješenjem pristup jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka.

O rješenjima iz stava 5 ovog člana, Ministarstvo vodi evidenciju.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, organi podatke iz elektronskih registara i informacionih sistema mogu razmjenjivati, uz saglasnost Ministarstva, i na drugi način elektronskim putem, ako to priroda poslova zbog kojih se ti podaci obrađuju i razmjenjuju zahtijeva.

Saglasnost iz stava 7 ovog člana Ministarstvo daje na zahtjev organa iz stava 1 ovog člana.

Tehničke uslove i sigurnosne standarde iz st. 2 i 3 ovog člana, kao i izgled i sadržaj obrasca zahtjeva iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Jedinstveni identifikator

Član 20

Podaci iz člana 19 ovog zakona razmjenjuju se preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka, na osnovu jedinstvenog identifikatora građanina, privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika, kao i organa, odnosno drugog subjekta čiji se podaci obrađuju u elektronskim registrima i informacionim sistemima.

Jedinstveni identifikatori su podaci na osnovu kojih se mogu uporediti podaci o subjektima iz stava 1 ovog člana koji se vode u elektronskim registrima i informacionim sistemima koje organi, odnosno drugi subjekti vode.

Podaci u jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka vode se na način da se u svakom trenutku, sa sigurnošću, može utvrditi ko je pristupio sistemu, kad je pristupio sistemu, u koju svrhu, pravni osnov za pristup podacima, datum i vrijeme prijave i odjave sa sistema.

Pristup zaposlenog jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka

Član 21

Organ, odnosno drugi subjekat kojem je odobren pristup jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka i korištenje jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka, podnosi Ministarstvu prijavu za pristup zaposlenog tom sistemu, na propisanom obrascu.

U slučaju da zaposlenom iz stava 1 ovog člana prestane radni odnos, organ, odnosno drugi subjekat Ministarstvu odmah, a najkasnije u roku od tri dana po prestanku radnog odnosa, podnosi zahtjev za ukidanje pristupa jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka, za zaposlenog, na propisanom obrascu.

Izgled i sadržaj obrazaca iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Upravljanje jedinstvenim sistemom za elektronsku razmjenu podataka

Član 22

Jedinstvenim sistemom za elektronsku razmjenu podataka upravlja Ministarstvo preko glavnog administratora tog sistema, koga određuje ministar.

Upravljanje jedinstvenim sistemom za elektronsku razmjenu podataka obuhvata organizovanje i kontrolu funkcionisanja tog sistema, kako bi se obezbijedilo njegovo nesmetano funkcionisanje.

U vršenju poslova upravljanja jedinstvenim sistemom za elektronsku razmjenu podataka glavni administrator tog sistema:

- prati i vrši provjeru rada jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka i stara se o nesmetanoj razmjeni podataka iz elektronskih registara i informacionim sistemima i vođenju podataka o tim registrima i sistemima;
- kontinuirano prati ispunjenost tehničkih uslova i sigurnosnih standarda iz člana 19 st. 2 ovog zakona i o utvrđenim nepravilnostima upozorava organe i druge subjekte.

Način upravljanja i druga pitanja od značaja za funkcionisanje jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka propisuje Vlada.

Metaregistar

Član 23

Radi stvaranja uslova za elektronsku razmjenu podataka, organi i drugi subjekti dužni su da evidencije i registre iz okvira svoje nadležnosti vode u elektronskoj formi, kao i da podatke o elektronskim registrima koje vode i informacionim sistemima kojima upravljaju dostave Ministarstvu, na propisanom obrascu, u roku od 30 dana od dana uspostavljanja tog registra, odnosno sistema.

Evidenciju o elektronskim registrima i informacionim sistemima iz stava 1 ovog člana vodi Ministarstvo u elektronskom obliku (u daljem tekstu: metaregistar).

Organi, odnosno drugi subjekti dužni su da u slučaju promjena (izmjene, brisanja ili dodavanja) podataka o elektronskom registru, odnosno informacionom sistemu Ministarstvu dostave podatke o izvršenoj promjeni, na propisanom obrascu, u roku od deset dana od dana nastale promjene.

Metaregistar se objavljuje na internet stranici Ministarstva, u otvorenom formatu.

Izgled i sadržaj obrasca iz st. 1 i 3 ovog člana, kao i sadržaj i način vođenja metaregistra propisuje Ministarstvo.

Elektronska komunikacija organa i drugih subjekata

Član 24

Organ, odnosno drugi subjekat dužan je da u elektronskoj komunikaciji sa korisnicima koristi jedinstvenu slušbenu adresu za elektronsku komunikaciju tog organa, odnosno drugog subjekta.

Zaposleni u organu, odnosno drugom subjektu dužan je da u slušbenoj elektronskoj komunikaciji koristi jedinstvenu slušbenu adresu za elektronsku komunikaciju tog zaposlenog.

Zahtjev za otvaranje, izmjenu ili ukidanje jedinstvene slušbene adrese za elektronsku komunikaciju organa državne uprave i zaposlenog u tom organu organ državne uprave podnosi Ministarstvu, na propisanom obrascu.

Ministarstvo dodjeljuje jedinstvenu slušbenu adresu za elektronsku komunikaciju organu državne uprave i zaposlenom u tom organu, ako je tom organu dodijeljen domen i ima otvoren nalog na aktivnom direktorijumu organa državne uprave.

Organi, osim organa državne uprave i drugi subjekti, kao i zaposleni u tim organima i drugim subjektima koriste slušbenu adresu za elektronsku komunikaciju otvorenu na informaciono-komunikacionoj infrastrukturi u Crnoj Gori.

Organ, odnosno drugi subjekat dužan je da na svojoj internet stranici objavi jedinstvenu slušbenu adresu za elektronsku komunikaciju tog organa, odnosno subjekta.

Način otvaranja, izmjene i ukidanja jedinstvene slušbene adrese za elektronsku komunikaciju organa državne uprave i za zaposlene u tim organima kao i izgled i sadržaj obrasca iz stava 3 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Eksternalizacija

Član 25

Elektronski registri organa i drugih subjekata ne mogu biti skladišteni na informaciono-komunikacionoj infrastrukturi van Crne Gore, ako posebnim zakonom ili potvrđenim međunarodnim ugovorom nije drukčije utvrđeno.

Slušbene adrese za elektronsku komunikaciju iz člana 24 ovog zakona, ne mogu se nalaziti na informaciono-komunikacionoj infrastrukturi van Crne Gore i moraju biti kreirane ispod nacionalnog domena ako posebnim zakonom ili potvrđenim međunarodnim ugovorom nije drukčije utvrđeno.

Jedinstvene licence

Član 26

Radi pružanja usluga elektronske uprave organi državne uprave koriste jedinstvene licence za računarske programe koje koriste, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita intelektualne svojine, koje dodjeljuje Ministarstvo.

Pravo na korigiranje i nadogradnju jedinstvenih licenci za računarske programe za organe državne uprave obezbeđuje Ministarstvo.

Ako priroda poslova iz nadležnosti organa državne uprave to zahtijeva, taj organ može koristiti druge licence za računarske programe koje sam obezbijedi.

Način dodjeljivanja i korigiranja licenci iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Katalog usluga elektronske uprave

Član 27

Organ, odnosno drugi subjekat dužan je da pripremi i na svojoj internet stranici ažurno objavljuje evidenciju usluga elektronske uprave koje pruža, a koja sadrži uslove pružanja usluge elektronske uprave, način predaje podnesaka i dostavljanja akata u elektronskom obliku, kao i način plaćanja administrativnih taksi iz člana 28 ovog zakona (u daljem tekstu: katalog usluga elektronske uprave) i istovremeno je dostavi Ministarstvu u elektronskom obliku.

Na osnovu kataloga usluga elektronske uprave iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo sačinjava zbirni katalog usluga elektronske uprave, koji se objavljuje na internet stranici Vlade.

O promjenama podataka u katalogu usluga elektronske uprave iz stava 1 ovog člana organ, odnosno drugi subjekat obavještava Ministarstvo u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

Napлата administrativnih taksi elektronskim putem

Član 28

Organi i drugi subjekti dužni su da korisniku omoguće plaćanje administrativnih taksi preko sistema za elektronsku naplatu administrativnih taksi koji je sastavni dio jedinstvenog informacionog sistema.

Plaćanje administrativnih taksi preko sistema za elektronsku naplatu administrativnih taksi, korisnici mogu izvršiti i neposredno kod organa, odnosno drugog subjekta.

Sistem za elektronsku naplatu administrativnih taksi iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o administrativnim taksama koje su uplaćene preko tog sistema, korisnicima koji su izvršili plaćanje, organima i drugim subjektima i druge podatke u vezi sa izvršenim plaćanjem.

Upravljanje informacionim sistemima

Član 29

Organ, odnosno drugi subjekat upravlja informacionim sistemom koji sam uspostavlja u skladu sa članom 11 stav 2 ovog zakona.

Način upravljanja informacionim sistemom iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Razvoj i unapređenje informacionih sistema

Član 30

Organ, odnosno drugi subjekat dužan je da razvija i unapređuje informacioni sistem koji sam uspostavlja u skladu sa članom 11 stav 3 ovog zakona.

Način razvoja i unapređenja informacionog sistema iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Revizija

Član 31

Reviziju informacionih sistema iz člana 14 ovog zakona kojima upravljaju organi državne uprave vrši Ministarstvo.

Revizija iz stava 1 ovog člana podrazumijeva:

- provjeru funkcionalnosti svih dijelova informacionih sistema;
- provjeru pouzdanosti informacionih sistema;
- provjeru bezbjednosti informacionih sistema;
- provjeru efikasnosti i efektivnosti upotrebe informacionih sistema;
- provjeru usklađenosti upotrebe informacionih sistema sa važećim propisima, međunarodnim standardima.

Revizija iz stava 1 ovog člana vrši se najmanje jednom u dvije godine.

Način vršenja revizije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Saglasnost

Član 32

Organ državne uprave je dužan da prije uspostavljanja, odnosno unapređenja informacionog sistema kojim upravlja pribavi saglasnost Ministarstva na idejno rješenje, kao i na projektnu dokumentaciju za taj informacioni sistem.

Zahtjev za dobijanje saglasnosti iz stava 1 ovog člana organ državne uprave podnosi Ministarstvu, na propisanom obrascu.

Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana organ državne uprave podnosi dokumentaciju u vezi idejnog rješenja, odnosno projektnu dokumentaciju za taj informacioni sistem

Saglasnost iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo daje u roku od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva sa dokumentacijom iz stava 3 ovog člana.

Ako se uspostavljanje, odnosno unapređenje informacionog sistema finansira iz budžeta Crne Gore, organ državne uprave je dužan da saglasnost iz stava 1 ovog člana dostavi organu državne uprave nadležnom za poslove finansija, u roku od 30 dana od dana dobijanja saglasnosti Ministarstva.

Organ državne uprave nadležan za poslove finansija neće odobriti finansiranje uspostavljanja, odnosno unapređenja informacionog sistema iz sredstava budžeta Crne Gore bez saglasnosti Ministarstva iz stava 1 ovog člana.

Sadržaj i izgled obrasca iz stava 2 ovog člana, kao i bliži sadržaj i način dostavljanja dokumentacije iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

III. KOORDINACIJA

Savjet za elektronsku upravu

Član 33

Radi praćenja razvoja elektronske uprave, predlaganja mjera za unapređenje elektronske uprave, razmatranja stručnih pitanja u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija i koordinacije aktivnostima koje se odnose na razvoj elektronske uprave, Vlada obrazuje Savjet za elektronsku upravu (u daljem tekstu: Savjet).

Savjet čine predstavnici organa i tijela čije su nadležnosti od značaja za razvoj elektronske uprave i istaknuti stručnjaci iz oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija.

Savjet ima predsjednika i osam članova.

Savjet se obrazuje na vrijeme od četiri godine.

Stručne i administrativno tehničke poslove za potrebe Savjeta obavlja Ministarstvo.

Aktom o obrazovanju Savjeta utvrđuju se zadaci, način rada i druga pitanja od značaja za rad Savjeta.

IV. NADZOR

Nadzor

Član 34

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor nad pružanjem usluga elektronske uprave vrši inspekcija za usluge informacionog društva, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor i ovim zakonom.

V. KAZNE NE ODREDBE

Član 35

Novčanom kaznom od 500 eura do 2000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu, ako:

- 1) organ u komunikaciji sa građanima, privrednim društvima, drugim pravnim licima i preduzetnicima, u međusobnoj komunikaciji i prilikom prijema, razmjene, obrade i objavljivanja podataka i dokumenata poslove iz svoje nadležnosti ne vrši upotrebom informaciono-komunikacionih tehnologija. (član 1);
- 2) za pružanje usluga elektronske uprave organ državne uprave ne obezbijedi tehničke i druge uslove za korištenje jedinstvenog informacionog sistema, kao i uslove portabilnosti i responzivnosti (član 9 stav 1);

- 3) Ministarstvu na propisanom obrascu ne podnese prijavu za korigljenje jedinstvenog informacionog sistema za zaposlenog koji koristi jedinstveni informacioni sistem, na propisanom obrascu (llan 13 stav 3);
- 4) organ Ministarstvu na propisanom obrascu ne podnese odjavu za korigljenje jedinstvenog informacionog sistema za zaposlenog kome je u tom organu prestao radni odnos, odmah po prestanku radnog odnosa (llan 13 stav 4);
- 5) prije pružanja usluga elektronske uprave preko informacionog sistema iz llana 14 stav 1 ovog zakona, organ ne podnese Ministarstvu zahtjev za pribavljanje saglasnosti, na propisanom obrascu (llan 14 stav 2);
- 6) organ pri dizajniranju, izradi, održavanju i ažuriranju softverskog reženja ne poštuje standarde pristupačnosti, kako bi usluge elektronske uprave bile dostupne svima, a naročito osobama sa invaliditetom (llan 15 st. 1 i 2);
- 7) organ ne ostvari pristup jedinstvenom informacionom sistemu, iz llana 9 stav 1 ovog zakona, preko informaciono-komunikacione mreže organa (llan 17 stav 1);
- 8) organ ne otvori svoj poddomen ispod nacionalnog domena (llan 18 stav 1);
- 9) organ državne uprave Ministarstvu ne podnese zahtjev za dodjeljivanje poddomena ispod domena organa državne uprave, na propisanom obrascu (llan 18 stav 4);
- 10) organ podatke iz elektronskih registara i informacionih sistema ne razmjenjuje preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka (llan 19 stav 1);
- 11) organ ne ispuni tehničke uslove i sigurnosne standarde za pristup jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka iz tih registara (llan 19 stav 2);
- 12) organ Ministarstvu nakon odobrenog pristupa jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka i korigljenje jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka, ne podnese prijavu za pristup zaposlenog tom sistemu, na propisanom obrascu (llan 21 stav 1);
- 13) organ Ministarstvu, na propisanom obrascu, ne podnese zahtjev za ukidanje pristupa sistemu za elektronsku razmjenu podataka za zaposlenog kome je u tom organu prestao radni odnos, odmah, a najkasnije u roku od tri dana po prestanku radnog odnosa (llan 21 stav 2);
- 14) evidencije i registre organ ne vodi u elektronskoj formi, kao i ako podatke o elektronskim registrima koje vodi i informacionim sistemima kojima upravlja, ne dostavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana uspostavljanja tog registra, odnosno sistema (llan 23 stav 1);
- 15) organ u slučaju promjena (izmjene, brisanja ili dodavanja) podataka o elektronskom registru, odnosno o informacionom sistemu Ministarstvu ne dostavi podatke o izvršenoj promjeni (llan 23 stav 3);
- 16) organ u elektronskoj komunikaciji sa korisnicima ne koristi jedinstvenu slušbenu adresu za elektronsku komunikaciju (llan 24 stav 1);
- 17) zaposleni u organu u slušbenoj elektronskoj komunikaciji ne koriste jedinstvenu slušbenu adresu za elektronsku komunikaciju (llan 24 stav 2);

- 18) organ na svojoj internet stranici ne objavi jedinstvenu slušbenu adresu iz člana 24 stav 1 ovog zakona (član 24 stav 6);
- 19) organ ne pripremi i na svojoj internet stranici ažurno ne objavljuje katalog usluga elektronske uprave i istovremeno je ne dostavi Ministarstvu u elektronskoj formi (član 27 stav 1);
- 20) organ o svim promjenama u katalogu usluga elektronske uprave ne obavijesti Ministarstvo u roku od 15 dana od dana nastale promjene (član 27 stav 3);
- 21) organ korisniku ne omogući plaćanje administrativnih taksi elektronskim putem, preko dijeljenog sistema za elektronsku naplatu administrativnih taksi, kojim upravlja Ministarstvo (član 28 stav 1);
- 22) organ ne upravlja informacionim sistemom na način propisan članom 11 (član 29 stav 1);
- 23) organ ne razvija i ne unapređuje informacioni sistem kojim upravlja na način propisan članom 11 (član 30 stav 1);
- 24) organ državne uprave prije uspostavljanja, odnosno unapređenja informacionog sistema koji vodi ne pribavi saglasnost Ministarstva na idejno rješenje, kao i na projektnu dokumentaciju za taj informacioni sistem (član 32 stav 1);
- 25) saglasnost iz člana 32 stav 1 ovog zakona, organ državne uprave ne dostavi organu državne uprave nadležnom za poslove finansija u roku od 30 dana od dana dobijanja saglasnosti, u slučaju kada se uspostavljanje ili unapređenje informacionog sistema finansira iz Budžeta Crne Gora (član 32 stav 5).

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 36

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeli se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana primjenjivali se podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o elektronskoj upravi (Službeni list CG, broj 32/14), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Rok za obezbjeđivanje uslova za korišćenje jedinstvenog informacionog sistema

Član 37

Organi državne uprave dužni su da obezbijede tehničke i druge uslove za korišćenje jedinstvenog informacionog sistema, kao i uslove portabilnosti i responzivnosti iz člana 9 stav 1 ovog zakona, u roku od 90 dana od dana početka primjene ovog zakona.

Državni organi, državne agencije, državni fondovi i drugi nosioci javnih ovlaštenja dužni su da obezbijede tehničke i druge uslove za korišćenje jedinstvenog informacionog sistema, kao i uslove portabilnosti i responzivnosti iz člana 9 stav 1 ovog zakona i podnesu zahtjev iz člana 13 stav 1 ovog zakona, u roku od 90 dana od dana početka primjene ovog zakona.

Rok za pribavljanje saglasnost

Član 38

Organi koji pružaju usluge elektronske uprave preko informacionih sistema koje su sami uspostavili, dužni su da podnesu Ministarstvu zahtjev iz člana 14 stav 2 ovog zakona, u roku od 90 dana od dana početka primjene ovog zakona.

Rok za primjenu standarda pristupačnosti

Član 39

Ministarstvo, organi i drugi subjekti dužni su da obezbijede standarde pristupačnosti iz člana 15 ovog zakona, u roku od dvije godine od dana početka primjene ovog zakona.

Rok za razmjenu podataka preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka

Član 40

Organi iz člana 19 stav 1 ovog zakona koji do dana početka primjene ovog zakona nijesu vršili razmjenu podataka iz elektronskih registara i informacionih sistema kojima upravljaju preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka dužni su da obezbijede tehničke uslove i sigurnosne standarde za pristup jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka i da zahtjev za pristup tom sistemu podnesu u roku od 90 dana od dana početka primjene ovog zakona.

Rok za dostavljanje podataka o registrima i informacionim sistemima

Član 41

Organi i drugi subjekti dužni su da evidencije i registre koje vode u štampanoj formi uspostave u elektronskoj formi, u roku od dvije godine od dana početka primjene ovog zakona.

Organi i drugi subjekti iz člana 21 stav 1 ovog zakona koji do dana početka primjene ovog zakona nijesu Ministarstvu dostavili podatke o elektronskim registrima koje vode i informacionim sistemima kojima upravljaju, dužni su da te podatke dostave u roku od 60 dana od dana početka primjene ovog zakona.

Rok za prenos elektronskih registara i naloga za elektronsku komunikaciju

Član 42

Organi i drugi subjekti čiji su elektronski registri uskladjeni, odnosno čije se slušbene adrese za elektronsku komunikaciju nalaze na informaciono-komunikacionoj infrastrukturi van Crne Gore, dužni su da te elektronske registre, odnosno slušbene adrese otvore na informaciono-komunikacionoj infrastrukturi u Crnoj Gori, u roku od 12 mjeseci od dana početka primjene ovog zakona, ako posebnim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drukčije utvrđeno.

Rok za uspostavljanje kataloga usluga

Član 43

Organi i drugi subjekti dužni su da katalog usluga elektronske uprave objave na svojoj internet stranici i dostave ih Ministarstvu, u roku od šest mjeseci od dana početka primjene ovog zakona.

Rok za usklađivanje upravljanja informacionim sistemima

Član 44

Organi su dužni da upravljanje informacionim sistemima usklade sa članom 29 stav 1 i članom 30 stav 1 ovog zakona i obezbijede da informacioni sistemi ispunе uslove portabilnosti i responzivnosti iz člana 16 stav 1 ovog zakona, u roku od 12 mjeseci od dana donošenja podzakonskih akata iz člana 16 stav 2, člana 29 stav 2 i člana 30 stav 2 ovog zakona.

Rok za obrazovanje Savjeta za elektronsku upravu

Član 45

Savjet za elektronsku upravu obrazovaće se u roku od tri mjeseca od dana početka primjene ovog zakona.

Prestanak važenja

Član 46

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o elektronskoj upravi (Službeni list CG, broj 32/14).

Stupanje na snagu

Član 47

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore, a primjenjivaće se nakon isteka šest mjeseci od dana stupanja na snagu.

MINISTARSTVO JAVNE UPRAVE

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI
NACRT ZAKONA O ELEKTRONSKOJ UPRAVI

Vrijeme trajanja javne rasprave:

Tokom pripreme Nacrta zakona o elektronskoj upravi, Ministarstvo javne uprave je uputilo na Javnu raspravu Nacrt zakona o elektronskoj upravi. Javni poziv objavljen je 13. decembra 2018. godine u dnevnom listu „Pobjeda“, na internet stranici Ministarstva javne uprave i portalu elektronske uprave. Na ovaj način, svi zainteresovani subjekti pozvani su da, u roku od 40 dana, daju svoje komentare, primjedbe, predloge i sugestije na Nacrt zakona o elektronskoj upravi.

Način sprovođenja javne rasprave (održavanje okruglih stolova, tribina i prezentacija, sa navedenim mjestom i datumom održavanja; dostavljanje primjedbi, predloga i sugestija u pisanom ili elektronskom obliku, sa navedenim načinom i rokom dostavljanja):

Tokom javne rasprave, organizovan je Okrugli sto na temu Nacrta zakona o elektronskoj upravi koji je održan 21. januara u Podgorici. Primjedbe, predlozi i sugestije su dostavljani u pisanom i elektronskom obliku do 23. januara, a za lokalne samouprave rok je produžen do 25. januara.

Predstavnici Uprave za inspekcijske poslove su na sastanku od 23. januara, koji je održan u prostorijama Ministarstva javne uprave komentarisali i usaglašavali predloge, primjedbe i sugestije koje su prethodno dostavili.

Takođe i predstavnici Instituta alternativa su predloge, primjedbe i sugestije dodatno obrazložili i razmotrili sa predstavnicima Ministarstva javne uprave na sastanku od 24. januara.

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

Dejan Abazović, državni sekretar i

Bojana Bajić, načelnica Direkcije za interoperabilnost registara i normativne poslove

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi:

Javnoj raspravi je prisustvovalo 54 učesnika iz 23 institucije.

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

Na Nacrt zakona o elektronskoj upravi dostavljeno je 40 primjedbi, predloga i sugestija od strane 9 institucija.

Dostavljene pravno-tehničke korekcije će biti uključene u finalni tekst Nacrta zakona o elektronskoj upravi.

Opština Pljevlja i opština u okviru Glavnog grada Golubovci dostavili su da nemaju primjedbi na Nacrt zakona.

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA - Zora Čizmović

- 1. Primjedba/predlog/sugestija:** da se u članu 4 izuzeće od primjene Nacrta zakona dodaju sljedeće riječi: "personalizacija javnih i ličnih isprava, azila i migracija".

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije – Ministarstvo predlaže navedeno iz razloga jer se radi o informacionim sistemima koji zahtijevaju posebne standarde i bezbjednost shodno međunarodnim standardima u ovim oblastima.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se prihvata, iz navedenih razloga.

- 2. Primjedba/predlog/sugestija:** da se u članu 13 Jedinostveni sistem za elektronsku razmjenu podataka Nacrta zakona dodaju sljedeće riječi: "pravnom osnovu datum i vrijeme objave i prijave sa sistema i po potrebi datum do kad podaci nijesu dostupni licu".

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: navedeno predlažemo radi usaglašavanja sa članom 24 stav 3 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se prihvata iz navedenih razloga.

UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE - Odsjek za elektronske komunikacije, poštansku djelatnost i usluge informacionog društva

- 3. Primjedba/predlog/sugestija 1:** U čl. 29 Nadzor ili u posebnom članu nacrta potrebno je navesti nadležnosti i ovlaštenja inspekcije za usluge informacionog društva, kao što drugi zakoni navode za nadležne inspekcije. U tom slučaju se dobija pravni okvir sa precizno navedenim radnjama i mogućnostima ove inspekcije.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Kao obrazloženje navedene sugestije/predloga navodimo primjer člana 189 zakona o elektronskim komunikacijama i/ili čl.107a Zakona o poštanskim uslugama i nadležnost inspekcije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost. Na ovaj način se izbjegava uopšteni stav iz čl. 29 nacrta zakona i moguće pravne nedosljednosti.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se ne prihvata iz razloga što je domen inspeksijskog nadzora inspektora za informaciono društvo nadzor nad pružanjem usluga primjenom informaciono-komunikacionih tehnologija, a što je predmet Zakona u cjelini.

- 4. Primjedba/predlog/sugestija 2:** U čl. 30 Kaznene odredbe Nacrta zakona navodi se novčana kazna za odgovorno lice, iako je zakonom o prekršajima navedena obaveza da se prekršajnim nalogom odnosno zahtjevom za vođenje prekršajnog postupka za učinjeni prekršaj kažnjava pravno lice i odgovorno lice, te su oba naloga povezani svojim jedinstvenim brojevima. U vezi toga, izuzetna je obaveza poštovanja čl.15 st.2 gdje državni i lokalni organi uprave ne mogu biti odgovorni za prekršaj.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Usaglašavanje oba zakona shodno ZUP-u i Ustavu CG.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se prihvata. Tekst Predloga Zakona biće usaglašen sa Ministarstvom pravde.

5. Primjedba/predlog/sugestija 3: Način i procedura obraćanja stranke/građanina i građanki na nepoštovanje ovog zakona je potrebno predvidjeti u opštem slučaju, kao i način procesiranja takvih prijava.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Pored subjekata nadzora iz ovog nacrt zakona, potrebno je uočiti i definisati proces podnošenja prigovora od korisnika/fizičkih i pravnih lica iz CG na nepostupanje državnih organa po istom zakonu.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se ne prihvata iz razloga što je članom 59 stav 3 Zakona o upravnom postupku normirano da stranka podnesak može podnijeti javnopravnom organu neposrednom predajom, dostavljanjem podneska poštom, faksom ili u elektronskom obliku u skladu sa propisima o elektronskoj upravi, a da nadzor nad sprovođenjem tog zakona vrši upravna inspekcija.

INSTITUT ALTERNATIVA – Milena Muk

6. Primjedba/predlog/sugestija 1: Nacrt Zakona ne uređuje važno pitanje ažurnosti dostavljanja informacija o elektronskim uslugama, koje se pružaju preko jedinstvenog portala Vlade (eUprava), odnosno jedinstvenog informacionog sistema kojeg prepoznaje Nacrt zakona. Nisu propisani rokovi ažuriranja podataka o pojedinačnim elektronskim uslugama, niti kaznene odredbe za netačne informacije o elektronskim uslugama.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Iako je, u skladu sa predviđenim rješenjima, organ dužan da pripremi i na svojoj internet stranici objavi i redovno ažurira katalog usluga elektronske uprave i dostavi ga Ministarstvu javne uprave u elektronskoj formi, nije propisan rok u kojem podaci o konkretnoj elektronskoj usluzi, usljed, primjera radi, promjene nadležnih institucija, zakonskog osnova i specifičnih koraka prilikom pružanja konkretne usluge, treba da se ažuriraju kako bi opis usluge i elektronske procedure bili u potpunosti vjerodostojni. Vlada je prepoznala problem da pojedini organi ne ažuriraju u dovoljnoj mjeri podatke o elektronskim uslugama, što potvrđuje i analiza usluga trenutno dostupnih na portalu eUprava. Opis pružanja većine usluga nije usklađen sa novim zakonom o upravnom postupku. Samim tim, slični problemi u budućnosti treba da se preduprije kroz unapređenje zakonskih rješenja o elektronskoj upravi, i shodno propisivanje kaznenih odredaba za organe koji elektronske usluge ne prilagode izmjenama ključnih zakona i drugim okolnostima koje utiču na opis i korake u proceduri pružanja određene usluge.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se djelimično prihvata. Ministarstvo javne uprave će razmotriti predlog prilikom koncipiranja Predloga zakona.

7. Primjedba/predlog/sugestija 2: Članom 6 predmetnog Nacrta samo se načelno definiše prevencija diskriminacije, kroz propisivanje obaveze da se usluga elektronske uprave pruža na način koji obezbjeđuje pristup i korišćenje te usluge licima sa invaliditetom bez tehničkih, audio-vizuelnih, semantičkih i jezičkih ograničenja, ali se dalje ne razrađuje niti se predviđaju kaznene odredbe za nepoštovanje ovog načela.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Ovaj Član ostaje samo na nivou načela, bez razrade njegove primjene, što se može negativno odraziti u praksi. Na drugoj strani, regulativa Evropske unije bliže razrađuje standarde tzv. e-Pristupačnosti, koji bi trebalo, radi pune usaglašenosti novog zakona sa pravnom tekovinom EU, da se iskoriste za konkretizovanje načela prevencije diskriminacije. Takođe, neophodno je propisati kaznenu odredbu za nepoštovanje standarda e-Pristupačnosti.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se prihvata, i preciznije će biti normirana obaveza prilagođavanja standardima e-Pristupačnosti u skladu sa Direktivom (EU) 2016/2102 Evropskog parlamenta i Savjeta o

pristupačnosti internet stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora (Directive of the European parliament and of the Council on the accessibility of public sector bodies websites and mobile applications - 2016).

8. Primjedba/predlog/sugestija 3: Nije propisana obaveza da lokalne samouprave, koje vode elektronske registre i evidencije i upravljaju informacionim sistemima, razmjenjuju podatke preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Ukoliko se praktično izuzmu organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave, nezavisna i regulatorna tijela i pravna i fizička lica koja vrše javna ovlašćenja iz njegovog opsega, ovo ostaje zakon o elektronskoj državnoj upravi, a ne o elektronskoj upravi. Ne postoji obaveza da lokalne samouprave, u čijoj su nadležnosti usluge koje građani relativno često koriste, razmjenjuju podatke putem jedinstvenog informacionog sistema. Ne postoji uopšte evidencija elektronskih registara na lokalnom nivou, što može ugroziti efikasnost pružanja svih usluga, koje podrazumijevaju kontakt, odnosno razmjenu podataka sa lokalnim administracijama. Samim tim, treba zakonski obavezati organe lokalne samouprave, organe lokalne uprave, nezavisna i regulatorna tijela i pravna i fizička lica koja vrše javna ovlašćenja da, u određenom propisanom roku ispunе tehničke uslove za razmjenu podataka iz elektronskih registara preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka i podnesu zahtjeve za korišćenje ovog sistema. U skladu sa tim, treba izmijeniti postojeće članove 13 i 14, kako bi se uvela obaveza da i navedeni organi i tijela budu u istoj obavezi kao organi državne uprave.

Primjedba/predlog/sugestija 4: Stav 4 Člana 14, nepreciznom formulacijom, može praktično organe državne osloboditi obaveze da podatke iz elektronskih registara i informacionih sistema razmjenjuju preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka.

Odgovor obrađivača:

Sugestija će biti razmotrena.

9. Primjedba/predlog/sugestija 4: Stav 4 Člana 14, nepreciznom formulacijom, može praktično organe državne osloboditi obaveze da podatke iz elektronskih registara i informacionih sistema razmjenjuju preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Ovom odredbom ostavljena je mogućnost organima da, kad god im "priroda poslova" to dozvoljava, ne razmjenjuju podatke putem jedinstvenog sistema. Nijesu precizirane situacije, okolnosti i sl. u kojima organi mogu biti oslobođeni ove obaveze, dok su Članom 4 već definisana izuzeća od primjene Zakona (prilikom upotrebe informaciono-komunikacionih tehnologija za razmjenu podataka i dokumenata označenih stepenom tajnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka, kao i informacioni sistemi za potrebe odbrane, zaštite od prirodnih nepogoda i drugih nesreća, vršenja policijskih, obavještajno-bezbjednosnih i vanjskih poslova, kao i prevencije i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma). Dakle, nejasno je koja je to priroda poslova, koja, osim prethodno opisanih izuzeća, može organe osloboditi obaveze koja je ključna za efikasnu razmjenu podataka po službenoj dužnosti, jednog od osnovnih načela novog zakona o upravnom postupku.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se prihvata. Preciziraće se način odobravanja izuzetka zbog prirode posla.

10. Primjedba/predlog/sugestija 5: Nije propisan rok u okviru kojeg dva organa moraju da izvrše razmjenu podataka putem jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka, pa ovaj nedostatak treba preduprijediti time što će se, primjera radi, dva organa koja vrše razmjenu podataka putem jedinstvenog sistema, obavezati da to učine u jasno određenom vremenskom roku.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Time se obezbjeđuje efikasnost u pružanju usluga građanima; u suprotnom, staro rješenje, prema kojem su građani da sami pribavljaju podatke od značaja za dobijanje određene usluge, može biti efikasnije. Takođe, ukoliko se ne precizira rok u kojem su organi dužni da izvrše prethodno opisanu razmjenu podataka, i kaznena odredba propisana ukoliko organi ne razmjenjuju podatke iz elektronskih registara preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka je obesmišljena, jer će biti nemoguće utvrditi činjenice prilikom nadzora nad primjenom zakona.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se ne prihvata. Nije potrebno propisivanje roka za elektronsku razmjenu podataka iz razloga što su organi u skladu sa članom 13 obavezni da koriste informacioni sistem za razmjenu podataka.

- 11. Primjedba/predlog/sugestija 6:** Predviđeni metaregistar obuhvata samo elektronske registre, a ne i sve registre koji su u posjedu obveznika Zakona. Da bi se uspostavio metaregistar u punom smislu te riječi, njime je neophodno obuhvatiti i registre i službene evidencije dostupne u ne-elektronskim formatima.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Da bi se ostvario suštinski napredak u efikasnijoj razmjeni podataka između javnih registara, neophodno je raditi na uspostavljanju evidencije o svim registrima u posjedu organa, koji su predmet Zakona o elektronskoj upravi (državni organe, organi državne uprave, organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave, javne službe i pravna lica koja vrše javna ovlašćenja), nezavisno od toga da li su oni dostupni u papirnom ili elektronskom obliku. Drugim riječima, da bi se na pravi način upravljalo i koordiniralo projektima uspostavljanja elektronskih registara, neophodno je sačiniti cjelovitu evidenciju, kako bi se utvrdilo koji registri treba da budu "prevedeni" na elektronski oblik. U Hrvatskoj, primjera radi, tzv. "metaregistar", obuhvata osnovne informacije o svim registrima koje vode tijela javnog sektora, kao i uslove korišćenja podataka iz tih registara. Jedan od osnovnih ciljeva uspostavljanja metaregistra bio je i da se uključe službene evidencije koje se vode i na papiru "radi cjelovitijeg pregleda informacija koje se prikupljaju". Na drugoj strani, polazne osnove za uspostavljanje interoperabilnosti u Crnoj Gori zasnivaju se samo na postojećim elektronskim registrima, što predstavlja značajno ograničenje u razvoju javnih politika u ovoj oblasti.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se ne prihvata. Predmet ovog zakona je primjena informaciono-komunikacionih tehnologija u organima i uspostavljanje evidencije elektronskih registara (Metaregistra) iz kojih će se elektronskim putem razmjenjivati podaci radi stvaranja uslova za uspostavljanje interoperabilnosti.

- 12. Primjedba/predlog/sugestija 7:** Slično prethodnom komentaru, član 19 nacrta zakona predviđa uspostavljanje kataloga elektronskih usluga, ali ne i kataloga svih usluga koje obveznici zakona pružaju. Time i dalje ostajemo bez polaznog osnova, u odnosu na koji bi se mogle razvijati dalje politike modernizacije i digitalizacije usluga javnog sektora.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7: Suštinski napredak u uspostavljanju elektronskih usluga biće moguć tek u odnosu na cjelovitu evidenciju svih usluga koje javni sektor pruža u Crnoj Gori. Da bi uopšte bilo moguće ocijeniti za koje usluge je moguće pripremiti aplikativno rješenje ili elektronsku uslugu za prijem podnesaka, neophodno je sačiniti kataloge svih usluga koje organi pružaju, a ne samo onih koje se već pružaju elektronskim putem. U suprotnom, prozilaži da će se napredak u uspostavljanju elektronskih usluga cijeliti u odnosu na već uspostavljene elektronske usluge.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se ne prihvata. Predmet ovog zakona je primjena informaciono-komunikacionih tehnologija u organima i uspostavljanje kataloga elektronskih usluga.

13. Primjedba/predlog/sugestija 8: Iako je elektronska uprava sastavni dio reforme javne uprave, pa bi, samim tim, stanje u ovoj oblasti trebalo da razmatra već uspostavljeni Savjet za reformu javne uprave, predviđa se osnivanje još jednog tijela – Savjeta za elektronsku upravu. To ukazuje na neopravdano gomilanje savjetodavnih tijela, čiji se opisi poslova u potpunosti preklapaju, što u praksi često ima negativan efekat na učinak i rad ovih paralelnih struktura. U Nacrtu nije predviđeno da Savjet za elektronsku upravu, čija je struktura regulisana članom 28, u svoj sastav uključi predstavnike nevladinih organizacija, koje se bave unaprjeđenjem elektronske usluge. Dodatno, u obrazloženju Nacrta zakona nije dato dovoljno informacija koje uopšte ukazuju na opravdanost formiranja ovog tijela. Dakle, predlažemo da se član 28 briše; ukoliko se ovo tijelo ipak zadrži, predlažemo da u svoj sastav uključi predstavnika/-cu nevladinog sektora.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 8: Iz ovako formulisanog člana 28 proizilazi da napredak u uspostavljanju elektronske uprave ima samo efekata na biznis, ali ne i na građane, s obzirom na to da će novo tijelo u svoj sastav uključiti predstavnika Privredne komore, ali ne i predstavnike organizacija civilnog društva, koje se bave pružanjem elektronskih usluga građanima. Uz nacrt nedostaje analiza uticaja propisa, koja bi eventualno približila razloge za osnivanje ovog tijela i ukazala na potencijalne dodatne vrijednosti koje ono može da ostvari u odnosu na već postojeći Savjet za reformu javne uprave, koji je uključio i predstavnike nevladinog sektora. Ukoliko analiza uticaja propisa pokaže opravdanost formiranja novog tijela, neophodno je u njegov sastav uključiti i predstavnika/-cu nevladinog sektora, koji će se birati na osnovu javnog poziva.

Odgovor obrađivača:

Sugestija će biti razmotrena.

14. Primjedba/predlog/sugestija 9: Nejasne su nadležnosti u pogledu nadzora nad sprovođenjem zakona, pa ih treba precizirati na način da se jasno razgraniče nadležnosti Upravne inspekcije i nadležnosti inspektora za usluge informacionog društva. Naš predlog je da se precizira da se nadzor nad dostavljanjem podataka o elektronskim registrima i informacionim sistemima nadležnom organu i nad ostalim pitanjima tehničkog karaktera (u smislu servera, naloga i mreža koje se koriste) vrši od strane inspektora za informaciono društvo, dok nadzor nad razmjenom podataka po službenoj dužnosti preko jedinstvenog informacionog sistema i ukupnom komunikacijom u okviru upravnog postupka (prijem i slanje elektronskih podnesaka) treba da vrši Upravna inspekcija, u čijoj je izvornoj nadležnosti nadzor nad primjenom Zakona o upravnom postupku u skladu sa posebnim zakonom.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 9: Član 29 Nacrta zakona propisuje da poslove inspeksijskog nadzora vrši inspektor za usluge informacionog društva, pri čemu praktično izostaje nadležnost upravne inspekcije. Međutim, kako Zakon o elektronskoj upravi reguliše brojna pitanja važna za efikasno sprovođenje upravnih postupaka, u prvom redu razmjenu podataka po službenoj dužnosti putem jedinstvenog informacionog sistema za elektronsku razmjenu podataka, neophodno je precizirati nadležnosti inspeksijskog nadzora nad sprovođenjem zakona između upravne inspekcije i inspektora za informaciono društvo.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se ne prihvata iz razloga što je članom 59 stav 3 Zakona o upravnom postupku normirano da stranka podnesak može podnijeti javnopravnom organu neposrednom predajom, dostavljanjem podneska poštom, faksom ili u elektronskom obliku u skladu sa propisima o elektronskoj upravi, a da nadzor nad sprovođenjem tog zakona vrši upravna inspekcija.

15. Primjedba/predlog/sugestija 10: Prevelik je rok za dostavljanje podataka o novim registrima ili informacionim sistemima, koji je, u trajanju od 60 dana, propisan Članom 33 Nacrta zakona.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 10: Rok od čak 60 dana za puko dostavljanje podataka o novouspostavljenim registrima i sistemima nije utemeljen u obimu posla koji ova jednostavna razmjena informacija podrazumijeva. Na drugoj strani, pravovremena razmjena informacija o novim registrima može pozitivno da utiče na pristupačnost i efikasnost pružanja određenih usluga.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se prihvata iz navedenih razloga.

UPRAVA ZA STATISTIKU

16. Primjedba/predlog/sugestija 1: U članu 4 Nacrta Zakona o elektronskoj upravi, poslije riječi "terorizama", treba dodati riječi: " i u statističke svrhe ".

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Regulativa 223/2009, koja je objavljena 11. marta 2009.godine, je Evropski zakon o statistici, kojom se garantuje zaštita povjerljivih statističkih podataka. Ta garancija i visok nivo zaštite koju ova regulativa pruža je neophodna za povjerenje davaoca podataka i javnosti u statistički sistem Crne Gore. To znači da je privatnost davaoca podataka, zagarantovana statističkom povjerljivošću. Evropski statistički kodeks prakse u okviru načela 5 - Statistička povjerljivost - propisuje da je privatnost pružaoca podataka (domaćinstava, preduzeća, upravnih organa i dr.) odnosno povjerljivost informacija koje pružaju i njihova upotreba isključivo u statističke svrhe, apsolutno zagarantovana. Citirani izvori prava Evropske unije su u potpunosti inkorporirani u Zakon o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl. list CG", br. 18/12). Zato je ovaj zakon Lex specialis i kao takav ima prvenstvo u pogledu zaštite svih individualnih, povjerljivih i službenih statističkih podataka, u odnosu na nestatističke zakone, a sa ovom dopunom u članu 4 Nacrta Zakona o elektronskoj upravi zaštita statističkih podataka biće zagarantovana.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se ne prihvata iz razloga što je nemoguća izrada statističkih izvještaja bez podataka koji se vode u drugim registrima, odnosno neophodno je barem jednosmjerno prikupljanje podataka.

17. Primjedba/predlog/sugestija 2: Stav 5 člana 10 Nacrta zakona o elektronskoj upravi, izuzima se iz ovog člana i postaje stav 3 člana 9.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Mišljenja smo da stav - Organ državne uprave može usluge elektronske uprave pružati preko informacionog sistema koji sam uspostavi, ako je to neophodno zbog prirode poslova, razloga bezbjednosti ili drugih opravdanih razloga, ili ako je to propisano posebnim zakonom - koji je izuzetak, treba propisati u člana 9, koji definiše jedinstveni informacioni sistem.

Odgovor obrađivača:

Sugestija će biti razmotrena u zavisnosti od normiranja člana koji se odnose na izuzetke zbog „prirode posla“.

18. Primjedba/predlog/sugestija 3: U članu 18 Nacrta zakona o elektronskoj upravi, poslije riječi: " programe" dodaje se novi stav 3 koji glasi: " Izuzetno državni organ može da obezbijedi licence za softvere koji su potrebni za njihov nesmetani rad". Stav 3 postaje ovom izmjenom stav 4 citiranog člana.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Ovom dopunom stava 3 člana 18 citiranog zakona, omogućeno je da Uprava za statistiku, nabavi softvere koji su neophodni za njen rad tj. za

proizvodnju zvanične statistike, a koji nemaju široku primjenu u drugim državnim organima, npr. SPSS, SAS, softver za prostorni registar.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se prihvata.

19. Primjedba/predlog/sugestija 4: U članu 21 Nacrta Zakona o elektronskoj upravi, dodaje se stav 2 i glasi: "Organi mogu korisniku omogućiti pristup uslugama elektronske uprave, iz okvira svoje nadležnosti, preko sopstvenog sistema za elektronsku identifikaciju i autentifikaciju, ako je to neophodno zbog prirode poslova, razloga bezbjednosti ili drugih opravdanih razloga, ili ako je to propisano posebnim zakonom". Stav 2 postaje ovom izmjenom stav 3 citiranog člana.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Mišljenja smo da se preko elektronske uprave, može ostvariti pristup sopstvenom sistemu. Ovim predlogom ostvaruje se takva mogućnost, a što je sve u skladu sa članom 6 stav 1 tačka 1 i 5, članom 59 i 60 Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se ne prihvata iz razloga što će se Sistemom za elektronsku identifikaciju uspostaviti jedinstven, siguran sistem za potrebe svih organa, a čime se pored bezbjedonosnih standarda eliminišu i dodatni troškovi organima, ukoliko bi uspostavljali posebne sisteme za elektronsku identifikaciju.

ZAJEDNICA OPŠTINA CRNE GORE - Saša Šćekić

20. Primjedba/predlog/sugestija 1: Nacrtom nije jasno uređen predmet Zakona, odnosno šta se želi Zakonom postići, naročito sa aspekta neujednosačenosti pristupu (korišćenju) informacionih sistemima i tehnologijama.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Nacrtom zakona obuhvaćene su jedinice lokalne samouprave (član 1 u kojem se samo pominju bez jasnog ukazivanja na njihova prava i obaveze u odnosu na predmet Zakona).

Odgovor obrađivača:

Sugestija se ne prihvata. Članom 1 Zakona jasno je normiran predmet zakona, a koji se odnosi na primjenu informacionih tehnologija u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, nezavisnim i regulatornim tijelima i pravnim i fizičkim licima koja vrše javna ovlašćenja. Nadalje čl. 2 i 3 normiraju primjenu informaciono komunikacionih tehnologija, odnosno elektronsku upravu i način njenog funkcionisanja. Ovim dijelom Zakona je jasno uređen predmet zakona što predstavlja prvi dio ove primjedbe. U vezi primjene odnosno ukazivanje na prava jedinica lokalne samouprave, takođe je Zakonom normirano u svim članovima koji obuhvataju jedinstveni informacioni sistem, dijeljene informaciono-komunikacione, infrastrukturne i aplikativne sisteme, informaciono-komunikacionu mrežu i dr, da svi organi koji ispune tehničke uslove za pristup sistemu, odnosno korišćenje sistema, imaju iste obaveze i prava kao i organi državne uprave.

21. Primjedba/predlog/sugestija 2: Nije nigdje jasno naznačeno šta Ministarstvo kao nadležni organ za sprovođenje Zakona posebno odvađa od drugih organa državne uprave na koje se Zakon primjenjuje.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Na početku Zakona treba obezbijediti da se Ministarstvo prepozna kao organ državne uprave nadležan za poslova informacionih tehnologija kako bi se znalo tačno o kojem organu državne uprave se radi.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se ne prihvata. Stavom 3 člana 9 jasno je navedena nadležnost Ministarstva, koja se i u narednim članovima normira u smislu ovog zakona, dok je nadležnost Ministarstva, kao organa državne uprave nadležnog za „poslove informacionih tehnologija“ propisana Uredbom o načinu rada i organizaciji državne uprave.

22. Primjedba/predlog/sugestija 3: Upitno je formiranje Savjeta budući da poslova Savjeta redovno vrši Ministarstvo.

Odgovor obrađivača:

Sugestija će biti razmotrena. Nacrt Zakona o elektronskoj upravi uvodi nove mehanizme upravljanja razvojem elektronske uprave, proširuje primjenu zakona na sve organe iz člana 1 Zakona, pa je procijenjeno da je neophodno postojanje Savjeta, sastavljenog od predstavnika organa koji upravljaju ključnim informacionim sistemima, akademske zajednice, predstavnika biznisa i građana, koje bi na redovnom nivou razmatralo realizaciju aktivnosti na primjeni informaciono-komunikacionih tehnologija u radu javne uprave.

AGENCIJA ZA NACIONALNU BEZBIJEDNOST – pravna služba

23. Primjedba/predlog/sugestija: U vezi sa Nacrtom zakona o elektronskoj upravi, iako se shodno članu 4 njegove odredbe ne odnose na informacione sisteme Agencija za nacionalnu bezbjednost, cijenimo korisnim dati određene sugestije:

- obzirom da je Zakonom o informacionoj bezbjednosti definisano postupanje organa u slučaju bezbjednosnih računarskih incidenata to bi trebalo predvidjeti i kroz segment upotrebe informaciono komunikacionih tehnologija državnih organa,
- zbog buduće primjene zakona neophodno je terminološki izvršiti pojašnjenja termina "informaciono komunikaciona infrastruktura", u članu 25 osim kriterijuma portabilnosti i repronozitivnosti treba uzeti u obzir i kriterijum bezbjednosti, dok je u članu 26 neophodno preciznije definisati parameter na osnovu kojih se sprovodi revizija informacionih sistema.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se ne prihvata. Članom 5 propisuje se primjena drugih propisa, kojom su obuhvaćene norme Zakona o informacionoj bezbjednosti. Vezano za drugu primjedbue, član 9 stav 4 alineja 3 normira informaciono komunikacionu infrastrukturu.

UNIJA POSLODAVACA CRNE GORE – Suzana Radulović

24. Primjedba/predlog/sugestija 1: Član 1 zahtijeva preispitivanje u smislu njegove dorade, u kontekstu dodatne opreznosti da li treba precizirati pojedine subjekte, kao nosioce javnih ovlašćenja. Ovaj član je vrlo ključan jer se njime trebaju obuhvatiti svi subjekti koji bi trebalo da budu uključeni u sistem elektronske uprave, a što nije ni malo lak zadatak. Recimo, možda dodati i državne fondove i agencije.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Zakon o elektronskoj upravi treba pažljivo koncipirati s aspekta postojećih propisa, posebno Zakona o upravnom postupku i Zakona o državnoj upravi i drugih/posebnih zakona kojim su prepoznati i drugi nosioci javnih ovlašćenja: Zakon o Centralnoj banci, Zakon o zdravstvenom osiguranju, Zakon o notarima, Zakon o javnim izvršiteljima i dr. Vjerujemo da su kreatori prije kreiranja zakona popisali sve institucije/subjekte koji mogu biti prepoznati kroz sistem e-uprave u smislu unaprjeđenja komunikacije sa korisnicima (građanima i privredom).

Odgovor obrađivača:

Sugestija se prihvata, na način da će biti jasno preciziran obuhvat primjene zakona.

25. Primjedba/predlog/sugestija 2 : U članu 10 ostali stavovi nisu sinhronizovani sa stavom 1, gde je normiran i "drugi organ".

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Mišljenja smo da i drugi stavovi, treba da prate normu iz stava 1, kako bi imperativne zakonske odredbe mogle da budu adekvatno "ispraćene" kaznenim mjerama.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se prihvata iz navedenih razloga.

26. Primjedba/predlog/sugestija 3: U članu 13 stavove 1 i 2 treba preispirati i revidirati, u smislu suženja kruga subjekata kojima je data fakultativna obaveza da razmjenjuju podatke iz elektronskih registara. Ovo iz razloga što smatramo da bi i državni organi i organi lokalne samouprave (a ne samo organi državne uprave) trebali biti u obavezi da evidencije vode u elektronskoj formi i samim tim razmjenjuju podatke.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Mišljenja smo da bi, ukoliko je namjera kreatora da elektronska uprava zaživi u punoj mjeri, kroz njenu obaveznost trebali biti prepoznati i državni organi i organi lokalne samouprave. Svjesni smo činjenice da je to ambiciozan poduhvat, koje sa sobom nosi i finansijske izdatke, ali, s druge strane, da bi Zakon ispunio svoj cilj i svrhu u smislu unapređenja servisa za građane i privredne subjekte, onda bi i državni organi i organi lokalne samouprave trebali da vode e-registar i razmjenjuju podatke preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka. U suprotnom se predlagač u startu opredjeljuje za ograničene domete zakona, a time odustaje i od ostvarenja svog krajnjeg cilja.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se ne prihvata. Svim organima, iz stava 1 člana 13 Nacrta zakona, koji ispune tehničke uslove je data mogućnost, ali ne i obaveza, jer svi organi u ovom momentu nemaju tehničke mogućnosti za razmjenu podataka preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka.

27. Primjedba/predlog/sugestija 4: Stav 4 člana 13 zahtjeva dodatnu pažnju, budući da je dosta nejasno i široko postavljen, a predlažemo da se možda razmisli o drugačijoj formulaciji, kao npr. - u smislu "ukoliko to ne omogućava priroda poslova zbog kojih se podaci obrađuju i razmjenjuju".

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Odredba nije dovoljno precizna i samim tim ostavlja mogućnost diskrecionog tumačenja organa državne uprave, kada neće biti u obavezi da razmjenjuju podatke iz elektronskih registara i informacionih sistema. Svakako da smo i po ovom pitanju svjesni domena zaštite ličnih podataka i informacione bezbjednosti, koji su i prepoznati članom 5.

Odgovor obrađivača:

Sugestija će se razmotriti na način da se precizira norma.

28. Primjedba/predlog/sugestija 5: U članu 28 stav 2 dodati alineju "jednog člana koga predlaže reprezentativno udruženje poslodavaca".

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Kao što je apostrofirano od strane predstavnika predlagača ovog zakonskog projekta na okruglom stolu održanom 21. januara ove godine, unapređenje sistema elektronske uprave i koncipiranje sistema instrumenata postavljeno je sa namjerom olakšanja poslovanja privrednika i bržeg i jednostavnijeg ostvarivanja prava građana. S tim u vezi, UPCG je mišljenja da ukoliko u punoj mjeri zaživi e-uprava, imaće direktni uticaj na pospešenje komunikacije između organa uprave, samim tim što će eliminisati obavezu građana CG i privrednika da prilažu dokumentaciju o kojima službeno evidenciju vodi drugi organ, što je i predviđeno Zakonom o upravnom postupku, ali smo svi svedoci da se nažalost ne primjenjuje.

Kao institucija čijoj osnovnoj misiji i djelokrugu rada pripada unapređenje poslovnog ambijenta, predlažemo da se, pored predstavnika PKCG, koja se između ostalog, može pojaviti kao subjekat iz člana 1, budući da u pojedinim segmentima vrši javna ovlašćenja, za člana savjeta predvidi i predstavnik UPCG, jedinog reprezentativnog dobrovoljnog udruženja poslodavaca u CG.

Odgovor obrađivača:

Sugestije će biti razmotrene.

29. Primjedba/predlog/sugestija 6 : Član 30 - Kaznene odredbe treba revidirati u smislu da se po pojedinim tačkama napravila zabuna oko organa državne uprave i organa- koji uključuje sve ostale subjekte. Dodati stav 2 koji bi predvidio kaznene mjere za fizička lica koja se vode kao nosioci javnih ovlašćenja.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Kaznene odredbe trebaju pratiti imperativne odredbe Zakona. Ako organu nije jasno nametnuta obaveza kroz ovaj propis, ne može se predvidjeti kaznena mjera za njega. Ujedno, nisu predviđene kaznene mjere za fizička lica, kada se pojavljuju kao nosioci javnih ovlašćenja.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se prihvata. Tekst Predloga Zakona biće usaglašen sa Ministarstvom pravde

30. Primjedba/predlog/sugestija 7: U završnim odredbama predvidjeti novi član koji bi mogao da glasi: „Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o elektronskoj upravi („Službeni list CG“, br. 31/14).“

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Otklanjanje tehničkog previda.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se prihvata, iz navedenih razloga.

31. Primjedba/predlog/sugestija 8: U članu 39 razmisliti o odloženoj primjeni zakona, u smislu da se isti primjenjuje 6 mjeseci od dana stupanja na snagu.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Naš predlog prati predviđanje roka članom 38 za donošenje podzakonskih akata, u smislu potrebe za normiranjem pravne infrastrukture, kako bi inovirana rešenja prepoznata ovim zakonom, od prvog dana primjene naišla na punu implementaciju, a što se u praksi pokazalo kao najbolji model.

Odgovor obrađivača:

Sugestija će biti razmotrena.

PRIVREDNA KOMORA CRNE GORE – Nada Rakočević

32. Primjedba/predlog/sugestija 1: Previše je obrazaca za zahtjeve, obavještenja, prijave, objave. Izgled nekih obrazaca propisuje Ministarstvo, nekih Vlada.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Kako se Nacrtom zakona o elektronskoj upravi teži unaprjeđenju ambijenta u kojem će javna uprava biti servis građana i privrede, koristeći informacione i komunikacione tehnologije za unaprjeđenje realizovanja procesa poslovanja pojednostavljenjem administrativnih zahtjeva, prelaskom sa „papirologije“ na aplikativna rješenja, u skladu sa tim bi bio

i napredniji pristup komunikaciji između organa državne uprave i nadležnog Ministarstva u procesu regulisanja prava pristupa na jedinstven informacioni sistem, jedinstvenu elektronsku adresu. Objavljivanje eusluge podrazumijeva pristup svim navedenim jedinstvenim resursima pa je za očekivati da postoji i jedinstven obrazac (aplikacija) za međusobnu komunikaciju. Slanje obrazaca u elektronskom formatu opet zahtijeva njihovo štampanje, potpisivanje, slanje povratne informacije, itd. Još efektnije bi bilo da, inicijalno, „po službenoj dužnosti“ Ministarstvo javne uprave, kao nadležno, dodijeli svim organima osnovni set prava (pristup jedinstvenom informacionom sistemu, jedinstvenoj informaciono-komunikacionoj mreži, jedinstvenom sistemu za razmjenu podataka, jedinstvene elektronske adrese,...) jer bi to trebalo biti tretirano kao podrazumijevani „alati“ za rad.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se ne prihvata. Osnovni koncept Nacrta zakona je utemeljenje elektronske uprave i pružanje usluga korišćenjem informaciono-komunikacionih tehnologija. Propisivanje obrazaca je iz razloga strukturiranja podataka koje Ministarstvo čuva o korisnicima i na osnovu kojih obezbjeđuje pristup određenim resursima. Nadalje, dostavljanje obrazaca ne zahtijeva dostavljanje istih u papiru, već isti mogu, i preporuka je, biti dostavljeni elektronskim putem.

33. Primjedba/predlog/sugestija 2: U članu 13 stav 7 treba dodati, poslije ko je pristupio sistemu, kada je pristupio sistemu (datum i vrijeme).

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Vremenska odrednica u zapisu pristupa je nezaobilazna.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se prihvata, na način da će norma biti precizirana.

34. Primjedba/predlog/sugestija 3: Član 15 stav 5 kaže da se metaregistar, kao javna evidencija, objavljuje u otvorenom formatu.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Potrebno je navesti gdje se objavljuje.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se prihvata, na način da će biti propisano gdje se objavljuje Metaregistar.

35. Primjedba/predlog/sugestija 4: U članu 8 izraze u tačkama 3, 5 i 13 preformulisati na način da:

- se u tački 3 umjesto internet stranice uvede izraz web sajt,
- tačka 5 glasi: “ **responzivnost** je tehnika kreiranja web aplikacija, koja omogućava automatski prilagođavanje izgleda aplikacije na korisničkom uređaju, što doprinosi boljem prikazu i unaprjeđuje korisničkog iskustva i
- se u tački 13 pojasni izraz **akt**.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Internet stranica u jednini je samo jedna stranica, a sugestija je da se normira web sajt koji čini više internet stranica, kao i da ona ne treba da sadrži samo informacije o radu organa već sve informacije o organu.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se prihvata vezano za precizniju formulaciju pojmova internet stranica i responzivnosti, a istovremeno poštujući pravila nomotehnike, koja ne preporučuju korišćenje stranih izraza.

Sugestija se ne prihvata u vezi tačke 13 iz razloga što je definicija akta usklađena sa istom u Uredbi o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave.

36. Primjedba/predlog/sugestija 4: U članu 10 nije propisan rok za davanje saglasnosti za korišćenje jedinstvenog informacionog sistema iz stava 1 tog člana, naglašeno da je potrebno propisati da Ministarstvo pruža pomoć svim organima u korišćenju jedinstvenog informacionog sistema, kao i da nije propisana obaveza svim organima da, u slučaju kada usluge elektronske uprave ne pružaju preko jedinstvenog informacionog sistema, podnesu zahtjev Ministarstvu. Predloženo je da podzakonski akt koji se donosi na osnovu člana 9 treba da se propiše u članu 9, a ne u članu 10.

Odgovor obrađivača :

Sugestija se prihvata u dijelu propisivanja roka za davanje saglasnosti u članu 10, stav 1.

Ministarstvo će pružati pomoć svim organima koji u skladu sa stavom 1 koriste, prilikom pružanja elektronskih usluga, koriste jedinstveni informacioni sistem za razmjenu podataka, dok će za slučaj kada organi ne pružaju usluge elektronske uprave preko jedinstvenog informacionog sistema, za to morati pribaviti saglasnost Ministarstva.

Podzakonski akt, koji propisuje uslove koje moraju da ispunjavaju objekti, odnosno prostori iz člana 9 stav 4 al. 1 i 2 ovog zakona, sadržaj obrazaca zahtjeva, prijave i objave iz člana 10 st. 1, 2, 3 i 6 ovog člana, kao i način pružanja podrške iz člana 10 stav 4, se donosi na osnovu člana 10 jer se tim članom normira Način korišćenja jedinstvenog informacionog sistema.

37. Primjedba/predlog/sugestija 5: U članu 11 nije propisan rok za odgovor na zahtjev za pristup mreži organa državne uprave.

Odgovor obrađivača :

Sugestija se prihvata. Rok će biti definisan Zakonom.

38. Primjedba/predlog/sugestija 6: U članu 13, prvi stav „upravljaju informacionim sistemima iz svoje oblasti preformulisati da glasi «upravljaju svojim informacionim sistemima”.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se prihvata.

39. Primjedba/predlog/sugestija 7: U članu 14, stav 2 „Pristup i korišćenje sistema za elektronsku razmjenu podataka podrazumijeva obavezu organa državne uprave, odnosno drugog organa da podnese prijavu Ministarstvu za pristup zaposlenih tom sistemu, na propisanom obrascu” upotrijebiti singular umjesto plurala “zaposlenih”.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se prihvata.

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA - Dragana Šćepanović

40. Primjedba/predlog/sugestija: U vezi sa Nacrtom zakona o elektronskoj upravi za koji je u toku javna rasprava, Ministarstvo vanjskih poslova predlaže da se član 17 stav 3 izmijeni tako da glasi: „Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, elektronski registri koje vode organi mogu biti skladišteni i službene adrese za elektronsku komunikaciju mogu, uz propisane mjere bezbjednosti, biti otvorene na informaciono - komunikacionoj infrastrukturi van Crne Gore”.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije: Ministarstvo vanjskih poslova organ državne uprave koji u obavljanju svojih aktivnosti djeluje i van granica Crne Gore i sprovodi vanjsku politiku zemlje kroz svoju diplomatsko-konzularnu mrežu, kao i kroz saradnju sa međunarodnim organizacijama čija su sjedišta van Crne Gore.

Saglasno tome, Crna Gora je izabrana da bude pilot zemlja za uspostavljanje baze podataka Kancelarija Visoke komesarke za ljudska prava (OHCHR) za praćenje i izvještavanje o primjeni preporuka tijela i mehanizama UN u oblasti ljudskih prava, sa ciljem unapređenja sistema izvještavanja i ispunjavanja međunarodnih obaveza Crne Gore kao strane ugovornice međunarodno-pravnih instrumenata o ljudskim pravima. Tokom faze testiranja upotrebe baze (naredni šestomjesečni period) baza može biti servisirana samo od strane Kancelarije Visoke komesarke za ljudska prava (OHCHR). Nakon testne faze, OHCHR može nastaviti da održava bazu, a takođe, ukoliko to želi zemlja može donijeti odluku da istu preuzme i samostalno održava. Troškovi održavanja baze, ukoliko je IT službe OHCHR održavaju, padaju na teret OHCHR. Ukoliko bi se Crna Gora odlučila da preuzme navedenu bazu, ovi troškovi bi padali na teret Vlade Crne Gore. Ovako formulisan član zakona omogućava servisiranje baze od strane IT službe OHCHR, kao i smanjenje troškova Vlade za održavanje jednog ovakvog sistema. Podaci koji se unose u OHCHR bazu podataka su javni i već dostupni na sajtu OHCHR-a ili Vlade Crne Gore, imajući u vidu da navedeni sajtovi sadrže sve preporuke koje je Crna Gora dobila od ugovornih tijela i ostalih mehanizama UN u oblasti ljudskih prava u prethodnom periodu, kao i pregled aktivnosti koje država sprovodi za implementaciju preporuka koje se dostavljaju u formi nacionalnih izvještaja.

Napominjemo da vođenja sličnih eksternih baza podataka može se pojaviti i kada su u pitanju neke druge međunarodne organizacije čija je Crna Gora članica, te da ne postoji poseban zakon kao ni međunarodni ugovor koji reguliše ovo pitanje.

Odgovor obrađivača:

Sugestija se ne prihvata iz razloga što se Zakon u skladu sa članom 4 Zakona ne primjenjuje na upotrebu informaciono-komunikacionih tehnologija za razmjenu podataka i dokumenata označenih stepenom tajnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka, kao i na informacione sisteme za potrebe odbrane, zaštite od prirodnih nepogoda i drugih nesreća, vršenja policijskih, obavještajno-bezbjednosnih i vanjskih poslova, kao i prevencije i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Podgorica, 05.02.2019. godine

Direktorat za elektronsku upravu i informatičku bezbjednost

DRŽAVNI SEKRETAR

Msc Dejan Abazović